

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1971-1972.

14 MAART 1972.

WETSVOORSTEL

tot instelling van een ambt van parlementair procureur belast met het toezicht op de gelijke behandeling van man en vrouw in het openbare leven.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Sinds vele jaren strijden parlamentsleden uit verschillende politieke partijen voor de instelling in ons land van een ambt van « ombudsman », die ermede belast zou worden de vrijheidsrechten van de enkelingen te waarborgen tegen de eventuele machtsoverschrijdingen vanwege de openbare besturen.

In de Scandinavische landen bestaan er sinds jaar en dag ombudsmannen, die dan nog wel vaak gespecialiseerd zijn in een bepaalde sector (burgerlijk bestuur, leger, plaatselijke overheden).

Alhoewel artikel 6 van onze Grondwet in de wettelijke gelijkheid van alle Belgen voorziet, bestaan er nog heel wat discriminaties ten nadele van de vrouwen.

In dergelijke gevallen kunnen de vrouwen wel een rechtsvordering instellen maar zulks brengt kosten en moeilijkheden met zich, te meer daar bepaalde conservatief ingestelde openbare diensten en besturen schijnredenen aanvoeren om de vrouwen van bepaalde betrekkingen uit te sluiten. Het is voor de Raad van State moeilijk na te gaan of de door de bedoelde besturen aangehaalde redenen in feite opgaan.

Derhalve moet een parlementair ombudsman worden aangesteld die speciaal ermede belast wordt te waken over de gelijkheid van mannelijke en vrouwelijke personeelsleden in alle openbare diensten en besturen.

Een bij gewone brief ingediende klacht zou volstaan om een onderzoek door de ombudsman uit te lokken.

A. LAHAYE-DUCLOS.

Chambre des Représentants

SESSION 1971-1972.

14 MARS 1972.

PROPOSITION DE LOI

instituant un procureur parlementaire chargé de veiller au respect de l'égalité entre l'homme et la femme dans la vie publique.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Depuis bon nombre d'années, des parlementaires appartenant à différents partis politiques militent en faveur de la création, dans notre pays, d'une charge d'« ombudsman »; celui-ci aurait pour mission de garantir les libertés individuelles contre d'éventuels abus de pouvoir des administrations publiques.

La charge d'« ombudsman » existe depuis longtemps dans les pays scandinaves où son titulaire est, de plus, souvent spécialisé dans un secteur déterminé (administration civile, armée, autorités locales).

Bien que l'article 6 de notre Constitution proclame l'égalité de tous les Belges devant la loi, il existe encore de nombreuses discriminations dont les femmes sont victimes.

Il est vrai que les femmes peuvent, dans ces cas, intenter une action en justice, mais il en résulte des frais et des difficultés d'autant plus que certaines administrations et certains services publics, animés d'un esprit conservateur, invoquent des prétextes fallacieux pour exclure les femmes de certains emplois. Il est difficile pour le Conseil d'Etat de vérifier si les raisons données par ces administrations sont valables.

C'est pourquoi il y a lieu de désigner un procureur parlementaire spécialement chargé de veiller au respect de l'égalité entre les agents masculins et féminins de tous les services et administrations publiques.

Une plainte, introduite par simple lettre, suffirait à provoquer une enquête du procureur parlementaire.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

De Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat benoemen om de beurt een parlementair procureur belast met het toezicht op de gelijke behandeling van man en vrouw in het openbare leven.

Deze parlementair procureur wordt benoemd voor zes jaar. Hij is herbenoembaar.

Art. 2.

Alvorens zijn ambt te aanvaarden, legt de parlementaire procureur in handen van de Voorzitter van de Kamer of van de Senaat, naar gelang van het geval, de volgende eed af : « Ik zweer dat ik al de plichten aan mijn ambt verbonden, nauwgezet en onpartijdig zal vervullen ».

Art. 3.

De parlementaire procureur onderzoekt de gevallen waarin de gelijkheid onder de Belgische staatsburgers wordt geschonden door discriminaties ten nadele van het ene of het andere geslacht.

Art. 4.

De onderzoeken van de parlementaire procureur strekken zich uit tot al de diensten en besturen, met of zonder rechtspersoonlijkheid, die rechtstreeks of onrechtstreeks afhangen van de uitvoerende, de wetgevende en de rechterlijk macht, alsmede van de plaatselijke en gewestelijke besturen.

Art. 5.

Alle personen verbonden aan de in artikel 4 bedoelde diensten zijn ertoe gehouden aan de parlementaire procureur alle gevraagde inlichtingen te verstrekken en hun medewerking te verlenen voor het onderzoek in de gevallen bedoeld in artikel 3.

Art. 6.

De parlementaire procureur kan getuigen horen en de medewerking van deskundigen vorderen, overeenkomstig de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek.

Art. 7.

De parlementaire procureur onderzoekt ieder geval van schending van het gelijkheidsbeginsel tussen mannen en vrouwen, op verzoek van een lid van de Wetgevende Kamers, op eigen initiatief of op klacht ingediend door een belgisch staatsburger.

Art. 8.

Ieder personeelslid in overheidsdienst, zoals bedoeld in artikel 4, kan bij een gewone ondertekende brief klacht indienen bij de parlementaire procureur, zonder toelating vanwege zijn hiërarchische meerdere.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

La Chambre des Représentants et le Sénat nomment, à tour de rôle, un procureur parlementaire chargé de veiller au respect de l'égalité entre l'homme et la femme dans la vie publique.

Ce procureur parlementaire est nommé pour six ans. Son mandat est renouvelable :

Art. 2.

Avant d'entrer en fonction, le procureur parlementaire prêterait, selon le cas, entre les mains du Président de la Chambre ou du Sénat, le serment suivant : « Je jure de remplir en toute conscience et impartialité les devoirs de ma charge ».

Art. 3.

Le procureur parlementaire examinera les cas où l'égalité entre les citoyens belges est faussée par des discriminations au détriment de l'un des deux sexes.

Art. 4.

Les investigations du procureur parlementaire s'étendent à tous les services et administrations, ayant ou non la personnalité civile, qui, directement ou indirectement, dépendent des pouvoirs exécutif, législatif ou judiciaire, ainsi qu'aux administrations locales et régionales.

Art. 5.

Toute personne attachée aux services visés à l'article 4 est tenue de fournir au procureur parlementaire toute information qui lui est demandée et de prêter son concours à l'examen des cas visés à l'article 3.

Art. 6.

Le procureur parlementaire peut entendre des témoins et requérir le concours d'experts, conformément à la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires.

Art. 7.

Le procureur parlementaire examinera chaque cas de violation du principe de l'égalité entre hommes et femmes, à la demande d'un membre des Chambres législatives, de sa propre initiative ou sur plainte portée par un citoyen belge.

Art. 8.

Tout membre du personnel des services publics visés à l'article 4 peut, par simple lettre signée, déposer plainte auprès du procureur parlementaire, sans autorisation de son supérieur hiérarchique.

Art. 9.

Wanneer de parlementaire procureur een klacht als ongegrond beschouwt, geeft hij daarvan schriftelijk kennis aan de indiener met vermelding van de motieven waarop zijn beslissing berust.

Art. 10.

Wanneer de parlementaire procureur een klacht als gegrond beschouwt, geeft hij daarvan schriftelijk kennis aan de verantwoordelijke van de betrokken dienst of van het betrokken bestuur met vermelding van de motieven waarop zijn beslissing steunt.

Indien deze in het vorige lid bedoelde verantwoordelijke geen einde maakt aan de bestaande discriminatie binnen tien dagen, maakt de parlementaire procureur de zaak aanhangig bij de Wetgevende Kamers en geeft hij tevens de passende ruchtbaarheid aan dit geval.

Art. 11.

De parlementaire procureur kan niet tegelijkertijd enig ander ambt, functie, betrekking of mandaat bekleden, tenzij het ambt van hoogleraar.

Art. 12.

De parlementaire procureur beschikt over een ambtelijke staf, waarvan hij de leden benoemt en ontslaat en waarvan het aantal bepaald wordt door de bureaus van de beide Wetgevende Kamers.

2 maart 1972.

A. LAHAYE-DUCLOS,
F. VERBERCKMOES,
A. KEMPINAIRE,
J. HERBAGE.

Art. 9.

Lorsque le procureur parlementaire estimera qu'une plainte n'est pas fondée, il en informera l'auteur par écrit en mentionnant les motifs sur lesquels repose sa décision.

Art. 10.

Lorsque le procureur parlementaire estimera qu'une plainte est fondée, il en informera par écrit le responsable du service ou de l'administration en cause, en mentionnant les motifs sur lesquels repose sa décision.

Si le responsable visé à l'article précédent ne met pas fin, dans les dix jours, à la discrimination existante, le procureur parlementaire portera l'affaire devant les Chambres législatives en y donnant la publicité qui convient.

Art. 11.

Exception faite des fonctions de professeur d'université, le procureur parlementaire ne pourra exercer simultanément d'autre emploi, fonction, occupation ou mandat.

Art. 12.

Le procureur parlementaire disposera d'un corps de fonctionnaires dont il nommera et révoquera les membres et dont l'effectif sera déterminé par les bureaux des deux Chambres législatives.

2 mars 1972.